

VERZOEK OM INPUT VOOR EEN EFFECTBEOORDELING

Dit document dient om het publiek en belanghebbenden te informeren over de toekomstige wetgevingswerkzaamheden van de Commissie, zodat zij feedback kunnen geven over de analyse van het probleem door de Commissie en over mogelijke oplossingen. Bovendien kunnen zij relevante informatie doorgeven waarover zij beschikken, bijvoorbeeld over de mogelijke gevolgen van de verschillende opties.

BENAMING VAN HET INITIATIEF	Rechtskader voor het mogelijke gebruik van internationale kredieten voor de EU-klimaatdoelstelling voor 2040 in het kader van de Europese klimaatwet
LEIDEND (VERANTWOORDELIJKE EENHEID) DG	D.G CLIMA: Eenheid A2 (Prognoses, Economische Analyse & Modelling) en taskforce (Internationale koolstofbeprijzing en marktdiplomatie).
VERWACHT SOORT INITIATIEF	Wetgevingskader
INDICATIEVE PLANNING	Derde kwartaal 2026
AANVULLENDE INFORMATIE	Europese klimaatwet — Klimaatactie — Europese Commissie

Dit document dient slechts ter informatie. Het loopt niet vooruit op de eindbeslissing van de Commissie over de vraag of dit initiatief zal worden voortgezet en welke invulling dat uiteindelijk zal krijgen. Alle elementen van het beschreven initiatief, waaronder de planning, kunnen veranderen.

Politieke context, probleemomschrijving en subsidiariteitscontrole

Politieke context

De Commissie heeft een wijziging van de Europese klimaatwet (2025/0524 COD) voorgesteld met het oog op een tussentijdse doelstelling om de nettobroeikasgasemissies tegen 2040 met 90 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990, met verschillende flexibiliteitsopties voor het ontwerp van de beleidsarchitectuur na 2030, waaronder het beperkte gebruik van hoogwaardige internationale kredieten uit hoofde van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs van 2036 tot en met 2040, ter aanvulling van de binnenlandse maatregelen om in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken. De medewetgevers van de EU hebben een voorlopig akkoord bereikt over de wijziging, die in werking zal treden na formele aanneming door zowel het Europees Parlement als de Raad. Dit amendement verplicht de Commissie om vanaf 2036 een passende bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstelling voor 2040 van hoogwaardige internationale kredieten van maximaal 5 % van de netto-emissies van de EU in 1990 en voorziet in een mogelijke proefperiode tussen 2031 en 2035 om een hoogwaardige en integriteitsvolle internationale kredietmarkt op te zetten.

De beoordeling van de rol van internationale kredieten houdt verband met andere initiatieven. Ten eerste de bredere herziening van de nationale streefcijfers en flexibiliteit in het EU-klimaatbeleidskader na 2030, met inbegrip van het EU-emissiehandelssysteem, de verordening inzake de verdeling van de inspanningen en de verordening inzake landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw. Ten tweede de herziening van de verordening inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, die de rapportage-, monitoring- en planningsvereisten met betrekking tot de nationale klimaat- en energiedoelstellingen omvat. Bepaalde elementen kunnen in een later stadium worden verplaatst naar en geïntegreerd in initiatieven.

Probleem dat met het initiatief wordt aangepakt

In het kader van dit initiatief zal worden onderzocht hoe de gewijzigde bepalingen van de Europese klimaatwet inzake het mogelijke gebruik van internationale kredieten voor de verwezenlijking van de klimaatdoelstelling voor 2040 kunnen worden uitgevoerd. Om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zal de economie van de EU een transformatie moeten ondergaan, met inspanningen van alle economische sectoren en gebieden, en zullen verwijderingen moeten worden verbeterd. De EU moet een ambitieus en kostenefficiënt decarbonisatietraject blijven volgen om klimaatneutraliteit te bereiken en tegelijkertijd het concurrentievermogen, de onafhankelijkheid en een rechtvaardige transitie te waarborgen. Dit traject en de EU-maatregelen voor de periode na 2030 moeten zekerheid en kostenefficiëntie bieden om de investeringen aan te trekken die nodig zijn om klimaatneutraliteit te bereiken, met concurrerende industrieën, technologieën en banen.

Om bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs moet de EU wereldwijd leiderschap tonen en samenwerken met partners over de hele wereld om ambitieuze wereldwijde klimaatactie aan te moedigen om de opwarming van 1,5 °C binnen bereik te houden, door middel van maatregelen die in overeenstemming zijn met duurzame ontwikkeling. Door de verwezenlijking van de klimaatdoelstelling voor 2040 te vergemakkelijken door het beperkte gebruik van hoogwaardige internationale kredieten kan deze wereldwijde inspanning op een kosteneffectievere manier voor de EU worden ondersteund, terwijl haar concurrentievermogen wordt gewaarborgd en technologisch leiderschap wordt bevorderd. Het waarborgen van de milieu-integriteit en de hoge kwaliteit van internationale kredieten is van essentieel belang voor een doeltreffende en geloofwaardige wereldwijde beperking van de klimaatverandering. Dit initiatief zal uitvoering geven aan de bepalingen voor internationale kredieten in de gewijzigde Europese klimaatwet. Het doel is dit op een manier te doen die de EU op het meest efficiënte pad brengt om tegen 2050 broeikasgasneutraliteit in de EU en daarna negatieve emissies te bereiken, en tegelijkertijd een welvarende economische transitie in de EU te waarborgen en ambitieuze maatregelen in partnerlanden te ondersteunen.

Grondslag van het EU-optreden (rechtsgrondslag en subsidiariteitscontrole)

Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag van dit voorstel is artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Dit initiatief heeft tot doel uitvoering te geven aan de bepalingen van de gewijzigde Europese klimaatwet (Verordening (EU) 2021/1119).

Praktische noodzaak van EU-optreden

Klimaatverandering is een grensoverschrijdend probleem, waarbij gecoördineerde EU-maatregelen nationale en lokale maatregelen moeten aanvullen en versterken. Met coördinatie op EU-niveau wordt de klimaatactie versterkt, en EU-optreden is gerechtvaardigd op grond van subsidiariteit, overeenkomstig artikel 191 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Sinds 1992 werkt de EU aan de ontwikkeling van collectieve oplossingen en aan de bevordering van wereldwijde actie om klimaatverandering aan te pakken.

De EU moet actie ondernemen om ervoor te zorgen dat de EU-brede klimaatdoelstelling van een nettobroeikasgasemissiereductie van 90 % tegen 2040 wordt gehaald, onder meer door adequaat gebruik van hoogwaardige internationale kredieten. De uitvoering van de bepalingen inzake een adequaat gebruik van internationale kredieten zal gevolgen hebben voor de hele economie van de EU. EU-maatregelen zijn nodig om een gelijk speelveld tussen de lidstaten te waarborgen, versnippering te voorkomen en coherente, consistente en robuuste EU-brede regels vast te stellen voor de oorsprong, de kwaliteit, de verwerving en het gebruik van internationale kredieten, zoals vereist door de Europese klimaatwet. De uitvoering op EU-niveau zal ook schaalvoordelen en voordelen opleveren. Gecoördineerde klimaatactie op EU-niveau is ook van cruciaal belang voor internationale klimaatactie, in het kader van de klimaatdiplomatie van de EU. De klimaatintegriteit en de economische efficiëntie van elk mechanisme dat internationale kredieten in het klimaatkader van de EU integreert, kunnen beter worden gehandhaafd door duidelijke en gecodificeerde gemeenschappelijke doelstellingen en procedures op EU-niveau vast te stellen.

B. Doelstellingen en beleidsopties

De belangrijkste doelstelling is de uitvoering van bepalingen voor het gebruik van internationale kredieten met het oog op de klimaatdoelstelling van de EU voor 2040 van een netto-emissiereductie van 90 % ten opzichte van het niveau van 1990, als integraal onderdeel van het klimaatbeleidskader voor de periode na 2030. Dit moet gebeuren op een manier die zowel ambitieus als kostenefficiënt is, in overeenstemming is met de regels van de Overeenkomst van Parijs en in overeenstemming is met het traject van de EU naar klimaatneutraliteit en negatieve emissies daarna. Het doel is het potentieel van de internationale koolstofmarkt te benutten om tegen geoptimaliseerde kosten en met grotere sociaal-economische voordelen voor de EU en haar partners tot een hogere emissiereductie te komen, ervoor te zorgen dat hun klimaatdoelstellingen worden verwezenlijkt en te werken aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.

Een aantal beleidsopties zal worden beoordeeld voor het ontwerp van het kader voor de aankoop van hoogwaardige internationale koolstofkredieten en voor het gebruik ervan met het oog op de klimaatdoelstelling van de EU voor 2040 als onderdeel van het klimaatkader van de EU voor de periode na 2030. De opties zullen betrekking hebben op een aantal centrale vragen, namelijk hoe ervoor kan worden gezorgd dat door de EU aangekochte kredieten voldoen aan het door de Overeenkomst van Parijs vereiste kwaliteitsniveau; hoe de aankoop en het gebruik van kredieten zo kunnen worden ontworpen dat de klimaat- en bredere beleidsdoelstellingen van de EU zo goed mogelijk worden verwezenlijkt, met inbegrip van het type (sector, technologie, emissiereducties, technische verwijderingen, verwijderingen op het land enz.) en de oorsprong van de kredieten; hoe de aankoop van kredieten te financieren en hoe internationale kredieten in het beleidskader voor de periode na 2030 te integreren en tegelijkertijd de integriteit van EU- en internationale klimaatactie te waarborgen.

C. Waarschijnlijke effecten
Waarschijnlijke economische effecten
Uit recente effectbeoordelingen van de Europese Commissie, waaronder die over de klimaatdoelstelling voor 2040, die in 2024 is gepubliceerd (SWD (2024) 63 final), is gebleken dat het totale effect van de maatregelen die nodig zijn voor de transitie naar klimaatneutraliteit op het bbp waarschijnlijk beperkt zal zijn, maar dat ambitieuze actie van essentieel belang is om de aanzienlijke kosten te vermijden van het uitblijven van maatregelen die het bbp zouden doen dalen. Het toont ook aan dat de transitie de economie van de EU zal transformeren en dat er aanzienlijke veranderingen nodig zullen zijn in productieprocessen en consumptiepatronen. De transitie naar klimaatneutraliteit zal naar verwachting een aanzienlijke toename van de investeringen door bedrijven, huishoudens en de overheidssector vereisen, in combinatie met een herverdeling van kapitaal over sectoren of technologieën. De macro-economische effecten van de integratie van internationale kredieten in de klimaatarchitectuur van de EU, in de volumes die in de Europese klimaatwet zijn gespecificeerd, zullen waarschijnlijk relatief beperkt zijn op het niveau van de economische output, met mogelijk grotere gevolgen voor specifieke sectoren of regio's, afhankelijk van de verschillende beleidsopties. De ontwerpkeuze voor de aankoop en het gebruik van internationale kredieten zal van invloed zijn op het niveau van investeringen en activiteiten in verschillende sectoren. De economische effecten van het gebruik van internationale kredieten zullen worden beoordeeld, zodat deze kunnen worden vergeleken met de effecten van gelijkwaardige binnenlandse maatregelen en zodat besluiten kunnen worden genomen die ervoor zorgen dat de kosten van het gebruik van internationale kredieten niet hoger zijn dan de kosten van het bereiken van een nettovermindering in de EU met 90 % tegen 2040.
Waarschijnlijke sociale effecten
Een rechtvaardige transitie is een essentieel onderdeel van het bereiken van klimaatneutraliteit tegen 2050. De gevolgen van trends en de verdelingseffecten van de maatregelen voor de periode na 2030 en het gebruik van internationale kredieten om de doelstelling voor 2040 te halen, zullen voor de EU worden beoordeeld. Er zal ook rekening worden gehouden met de gevolgen van de aankoop door de EU van internationale kredieten voor duurzame ontwikkeling in derde landen. Zoals hierboven vermeld, maakt dit initiatief deel uit van een breder pakket maatregelen voor het klimaat- en energiebeleidskader voor de periode na 2030.
Waarschijnlijke milieueffecten
De belangrijkste milieudoelstelling van dit initiatief is de klimaatverandering aan te pakken, onder meer door het mondiale leiderschap van de EU in de strijd tegen klimaatverandering te versterken. Er bestaan ook nevenvoordelen, synergieën en mogelijke wisselwerkingen met luchtverontreiniging, watervoorziening, afvalbeheer, hulpbronnefficiëntie, de bio-economie, de circulaire economie en biodiversiteit, waarmee rekening moet worden gehouden. Zij moeten verrekend worden op grond van een lineair traject en afkomstig zijn van geloofwaardige en transformatieve activiteiten en derde landen ondersteunen met trajecten voor nettoreductie van broeikasgasemissies die verenigbaar zijn met de doelstelling van de Overeenkomst van Parijs om de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C te houden en inspanningen te blijven leveren om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C boven de pre-industriële niveaus, en tegelijkertijd de totstandbrenging van nettonultoeleveringsketens mogelijk maken en ondersteunen. Overeenkomstig artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs moet de EU met de betrokken derde landen overeenstemming bereiken over het delen van de mitigatievoordelen. Bij de beoordeling zullen ook de permanentie- en omkeerbaarheidsrisico's van verschillende categorieën internationale kredieten worden onderzocht. In de effectbeoordeling zal in detail rekening worden gehouden met het effect op de klimaatdoelstellingen van de EU en met andere potentiële milieueffecten en -voordelen van de verschillende beschikbare opties en de afstemming ervan op de bovengenoemde vereisten.
Waarschijnlijke effecten met betrekking tot grondrechten en gelijkheid
Dit initiatief is volledig in overeenstemming met artikel 37 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, dat vereist dat een hoog niveau van milieubescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu worden geïntegreerd in het beleid van de Unie en worden gewaarborgd overeenkomstig het beginsel van duurzame ontwikkeling. Er worden geen relevante gevolgen voor andere grondrechten verwacht.
D. Instrumenten voor betere regelgeving
Effectbeoordeling
Een effectbeoordeling ter ondersteuning van dit initiatief zal in het vierde kwartaal van 4 202 worden gepubliceerd.

In de effectbeoordeling zal onder meer worden gekeken naar de economische, sociale en milieueffecten van de verschillende opties voor de aankoop en het gebruik van kredieten en de doeltreffendheid ervan bij het aanpakken van: het evenwicht tussen binnenlandse en internationale klimaatactie; kredietintegriteit en -normen; ecologische en sociale duurzaamheid; effecten op investeringen, handel, veiligheid en onafhankelijkheid van de EU; en de gevolgen voor innovatie, groei en concurrentievermogen, economische ontwikkeling en mitigatie in partnerlanden.

Raadplegingsstrategie

De Commissie zal de standpunten van de belangrijkste belanghebbenden verzamelen via een openbare raadpleging van 12 weken die samen met dit verzoek om input van start gaat. Deze standpunten zullen worden meegenomen in de effectbeoordeling van het gebruik van internationale kredieten in de richting van de doelstelling voor 2040.

- De openbare raadpleging zal de vorm aannemen van een vragenlijst waaraan respondenten standpuntnota's kunnen toevoegen.
- De openbare raadpleging zal toegankelijk zijn op het centrale portaal voor openbare raadplegingen "Geef uw mening" van de Commissie en op de website van DG CLIMA.
- Andere documenten van belanghebbenden dan standpuntnota's die via het portaal worden ingediend, zoals beleidsnota's of routekaarten, zullen ook in aanmerking worden genomen.
- De openbare raadpleging zal in alle 24 officiële EU-talen worden gepubliceerd.

De openbare raadpleging zal als input dienen voor de effectbeoordeling. Binnen acht weken na de afsluiting van de openbare raadpleging wordt online een samenvattend feitenverslag gepubliceerd. Een samenvattend verslag met een samenvatting van de resultaten van alle raadplegingsactiviteiten zal als bijlage bij het evaluatieverslag worden gevoegd.

In overeenstemming met het beleid van de Europese Commissie voor betere regelgeving om initiatieven te ontwikkelen die gebaseerd zijn op de beste beschikbare kennis, nodigt de Commissie wetenschappelijke onderzoekers, academische organisaties, wetenschappelijke genootschappen en wetenschappelijke verenigingen met deskundigheid op het gebied van de analyse van strategieën voor de mitigatie van klimaatverandering, koolstofmarkten en -credits en de analyse van de gevolgen van klimaatverandering uit om relevant gepubliceerd en nog niet gepubliceerd wetenschappelijk onderzoek, analyses en gegevens in te dienen. Documenten waarin de huidige stand van de kennis op het toepasselijke gebied wordt samengevat, zouden bijzonder nuttig zijn.

Waarom deze raadpleging?

De openbare raadpleging zal het mogelijk maken bewijsmateriaal en feedback van belanghebbenden te verzamelen over de wijze waarop het beperkte gebruik van maximaal 5 % hoogwaardige internationale koolstofkredieten het best kan bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling voor 2040, door middel van flexibiliteit en efficiëntie bij de wijze waarop de doelstelling voor 2040 wordt gehaald, en de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Dit zal waardevol bewijsmateriaal opleveren voor de beoordeling door de Commissie van de opties voor het ontwerp van het kader voor de aankoop en het gebruik van kredieten met het oog op de doelstelling voor 2040 en de doelstelling voor 2040, en zal als basis dienen voor de analyse van de beschikbare opties in de effectbeoordeling.

Dit initiatief houdt verband met andere initiatieven waarover de Commissie momenteel ook het publiek raadpleegt. Het gaat onder meer om de bredere herziening van de nationale streefcijfers en flexibiliteit in het klimaatbeleidskader van de EU voor de periode na 2030, met inbegrip van de verordening inzake de verdeling van de inspanningen en de verordening inzake landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, en de herziening van de governanceverordening, die de rapportage-, monitoring- en planingsvereisten met betrekking tot de nationale streefcijfers omvat.

Doelgroep

De openbare raadpleging is gericht tot het grote publiek en tot belanghebbenden voor wie het gebruik van internationale kredieten door de EU een directere impact en/of een directer belang kan hebben, zoals nationale, regionale en lokale overheden en autoriteiten, financiële instellingen en kredietverlenende instanties, relevante industriële sectoren en aanverwante verenigingen, projectontwikkelaars, sociale partners, consumenten en beroepsorganisaties, ngo's, onderzoeks- en academische instellingen en autoriteiten voor overheidsopdrachten.